

Anvisningar till ansökan om statsbidrag för 2021 till vissa ideella organisationer med anledning av utbrottet av covid-19

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2021 fördela medel till ideella organisationer som arbetar med barn i utsatta situationer, våldsutsatta kvinnor, barn och hbtqi-personer samt mot våld i nära relationer inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.

Statsbidraget styrs av förordning (2021:133) om statsbidrag till vissa ideella organisationer med anledning av utbrottet av covid-19.

Bidragets storlek

Statsbidraget på 20 miljoner kronor ska fördelas efter ansökan

- 10 000 000 kronor är öronmärkta till området barn i utsatta situationer,
- 10 000 000 kronor är öronmärkta till våldsområdet.

Vilka kan söka medlen?

Statsbidrag kan lämnas till ideella riksorganisationer eller ideella organisationer med ett nationellt intresse (riksintresse) som huvudsakligen bedriver verksamhet inom ett eller flera av förordningens områden:

1. barn* i utsatta situationer,
2. våldsutsatta kvinnor, barn* och hbtqi-personer,
3. våld i nära relationer,
4. hedersrelaterat våld och förtryck.

*upp till 18 år

Statsbidrag får även lämnas till organisationer som inte uppfyller villkoren om att vara en riksorganisation eller en ideell organisations med riksintresse om det finns särskilda skäl för det. Vid särskilda skäl kommer Socialstyrelsen att pröva om:

- vilka behov som finns inom det geografiska område där organisationen är verksam, eller
- att organisationen saknar möjlighet att få del av bidrag enligt denna förordning på grund av att den inte är medlem i en riksorganisation, om den bedriver sådan verksamhet som anges i punkterna 2–4 i förordningen. *Observera att det gäller för området våld i nära relation och inte området barn i utsatta situationer.*

Syftet med statsbidraget är att stödja ideella organisationer som, med anledning av utbrottet av covid-19, behöver anpassa eller förstärka sin stödverksamhet för att möta ökade eller förändrade behov till följd av utbrottet av covid-19.

Vad kan ni söka medel för?

Statsbidraget ges i form av ett organisationsbidrag. Medlen kan gå till organisationens löpande verksamhet, inom ovan nämnda områden, för att anpassa eller förstärka sin stödverksamhet till följd av utbrottet av covid-19. Det kan till exempel handla om kostnader för stödinsatser och/eller samordning av sådana samt för ökade kostnader för kansli, administration eller anställda till följd av utbrottet av covid-19.

Riksorganisationer får samordna insatser inom sin organisation så att statsbidraget kommer regionala och lokala verksamheter till del, det vill säga till egna medlemsföreningars stödverksamhet. Riksorganisationen ansvarar dock för användningen och återrapporteringen av statsbidraget.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen planerar att betala ut beviljade medel snarast möjligt, tidigast under oktober månad 2021. Beviljade medel betalas ut vid ett tillfälle. Medlen kan användas under kalenderåret 2021 till och med den 31 december.

När behöver Socialstyrelsen ha er ansökan?

Ansökan ska ha kommit in till oss **senast den 3 september 2021**. Vi planerar att ge samtliga sökanden ett skriftligt besked om beslut så tidigt som möjligt under hösten.

Villkor för statsbidraget

Villkor för att få del av statsbidraget är att sökande organisation:

- är en juridisk person
- bedriver verksamhet inom de områden som anges i förordningens 1 §
- bedriver riksomfattande verksamhet som stöder lokala eller regionala organisationer (riksorganisationer) *eller* bedriver verksamhet som är av nationellt intresse (riksintresse) inom något av de områden som anges i 1 § förordningen
- har antagit stadgar och är demokratiskt uppbyggd
- har bedrivit verksamhet inom ett eller flera av de områden som anges i 1 § i förordningen, under minst två år
- i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering
- kan dokumentera sin verksamhet genom fastställda verksamhets- och revisionsberättelser
- inte har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs

Statsbidrag får även ges till lokala och regionala organisationer om *särskilda skäl* finns enligt § 4 i förordningen (2021:133).

Riksorganisationer får samordna insatser inom sin organisation så att statsbidraget kommer regionala och lokala verksamheter till del.

Bidraget får *inte* användas för verksamhet som bedrivs på uppdrag av en kommun eller för ekonomisk verksamhet som bedrivs av den egna organisationen, till exempel kostnader för skyddat boende.

Förordning (2021:133) om statsbidrag till vissa ideella organisationer med anledning av utbrottet av covid-19 upphör att gälla vid utgången av 2021.

Riksorganisation, riksintresse och särskilda skäl

Förtydligande av ideell riksorganisation och ideell organisation av riksintresse enligt förordning (2021:133), 3 § punkt 2, samt särskilda skäl enligt 4 §.

Riksorganisation

En riksorganisation är *riksomfattande* och har verksamhet som riktar sig till och stöder medlemsföreningar på regional eller lokal nivå.

Riksomfattande innebär att organisationen ska ha en lokalt förankrad verksamhet med en tillfredsställande fysisk geografisk spridning i förhållande till organisationens medlemsföreningar.

Riksintresse

En organisation som bedriver verksamhet av *nationellt intresse* (*riksintresse*).

Med ett riksintresse avses enligt förordningen att organisationen bedriver en verksamhet som är av ett nationellt intresse. Det kan till exempel handla om en verksamhet som är riktad till en särskild prioriterad målgrupp eller bedriver en unik verksamhet som är av betydelse för samhället i stort.

Särskilda skäl

En organisation som bedriver en lokal eller regional verksamhet kan beviljas medel om *särskilda skäl*.

En organisation kan beviljas medel utan att uppfylla kravet på att vara en riksorganisation eller organisation av nationellt riksintresse.

Vid en prövning av särskilda skäl ska Socialstyrelsen särskilt beakta:

vilka behov som finns inom det geografiska område (lokala eller regionala) där organisationen är verksam. Det kan till exempel handla om en viss organisations verksamhet i glesbygd eller andra geografiska områden med en särskild utsatthet till följd av covid-19.

om organisationen saknar möjlighet att få del av bidrag enligt denna förordning på grund av att den inte är medlem i en riksorganisation, om den bedriver sådan verksamhet som anges i förordningen 1 § första stycket 2–4, det vill säga inom området våld i nära relationer.

Särskilda prioriteringar

Socialstyrelsen får prioritera mellan inkomna ansökningar och ge företräde till de ansökningar som bedöms ha bäst förutsättningar att uppfylla det syfte som anges i 2 § förordningen.

I bedömningsarbetet kommer Socialstyrelsen att ta särskild hänsyn till:

- att insatserna har tydligt målgruppsfokus utifrån förordningens områden
- relevans (i förhållande till syftet med uppdraget som helhet)
- kvaliteten på ansökan (tydligt beskrivet, väl motiverat, rimligt)
- genomförbarhet (tidsperspektiv, budget, resurser).

Socialstyrelsen kommer vid bedömningen särskilt beakta dels om verksamheten främjar barns rättigheter och intressen, dels möjligheten till samordning med kommuner och regioner.

Socialstyrelsen kommer även att beakta om organisationen får annat statligt bidrag för samma verksamhet som ansökan enligt denna förordning avser.

Hur gör ni ansökan?

Socialstyrelsen tagit fram ett webbformulär för de uppgifter som vi efterfrågar i ansökan. Formuläret återspeglar de villkor som framgår av förordning (2021:133). Uppgifterna i ansökan utgör också underlag för Socialstyrelsens uppföljning på nationell nivå och för den årliga redovisningen till regeringen.

Ni ska lämna alla uppgifter som formuläret omfattar om instruktionerna inte säger något annat. Om ni inte använder formuläret ska ni lämna de efterfrågade uppgifterna på ett sätt som motsvarar blankettens upplägg.

Ansökan görs via Socialstyrelsens e-tjänst. Följ punkterna nedan stegvis:

1. Innan ni ansöker om bidraget behöver behörig företrädare (eller en person med fullmakt från denne) för organisationen ansöka om att bli ombud i Socialstyrelsens e-tjänst. En ombudsansökan bör skickas in till Socialstyrelsen minst en månad innan statsbidraget stänger för ansökan.. Läs mer om ombud på Socialstyrelsens hemsida: <https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/om-etjansterna/e-tjansten-for-att-soka-statsbidrag/>
2. Efter att er ombudsansökan beviljats kan ni ansöka statsbidraget via Socialstyrelsens e-tjänst. Ni ansöker via webbformuläret som ni hittar via det specifika statsbidragets webbplats eller under rubriken ”Öppna utlysningar” i inloggat läge i e-tjänsten. Till ansökan ska ni bifoga de dokument som framgår av webbformuläret. Observera att dokumenten ska vara fastställda.

Uppgifter i blanketten om organisationens verksamhet och ekonomi

Organisationens övergripande mål

Organisationens övergripande mål anger organisationens syfte och verksamhetens inriktning. Med det menas den förändring i samhället som organisationen vill åstadkomma med sin verksamhet på lång sikt. Målet kan vara uttryckt i organisationens stadgar, vision, långsiktiga strategi eller annat styrdokument. Det handlar här om de behov, brister eller problem i samhället som verksamheten är riktad mot eller syftar till att åtgärda i stort.

Stödinsatser till följd av covid-19

Redogör för hur ni kommer att anpassa eller förstärka er stödverksamhet för att möta ökade eller förändrade behov hos en eller flera målgrupper på grund av covid-19.

Som riksorganisation har ni möjlighet att använda statsbidraget till att samordna insatser inom organisationen så att medel kommer regionala och lokala verksamheter till del. Riksorganisationen avgör hur samordningen genomförs inom organisationen. Det är riksorganisation som är ytterst ansvarig för hur medlen disponeras till medlemsföreningarna i organisationen.

Samverkan till följd av covid-19

Här kan ni beskriva om ni avser att samverka med en region/kommun eller annan aktör i genomförandet av stödinsatserna.

Förväntat resultat av genomförd stödverksamhet till följd av covid-19

Här ska ni beskriva det eller de konkreta resultat som organisationen förväntar sig att insatserna ska leda till för att lindra målgruppens eller målgruppernas utsatthet till följd av covid-19.

Budget

Den budgetmall som finns i ansökningsblanketten gäller för samtliga kostnader för verksamheten som ni söker statsbidrag för. Budgeten ska avse kostnader för verksamhet under kalenderåret 2021. Beskrivning av kostnadsposter i ansökan:

- **Lönekostnader (inkl. sociala avg.):** Sammanlagda personalkostnader, d.v.s. fast och tillfällig personal samt arvoden och övriga ersättningar. Specificeras i egen tabell.
- **Lokalhyra:** utgifter som är kopplade till hyra för lokal.
- **Resor, kost och logi:** Kostnader för olika färdssätt t.ex. kost och logi vid resor som studiebesök, planeringar m.m.
- **Köpta tjänster, material, hyrd utrustning:** Material och förbrukningsvaror, tillfällig lokalhyra, konsulttjänster m.m. samt kostnad för hyrd utrustning. Specificera era kostnader för denna budgetpost.
- **Annonsering och marknadsföring:** Annonser och övrig marknadsföring.
- **Revisorskostnad:** Kostnader för revisorns arbete med granskningen av redovisningen tas med i beräkningen.
- **Administrativa kostnader (kontorsmaterial, telefon, porto etc.):** kontorsmaterial och andra förbrukningsvaror.
- **Inköp av utrustning:** Om inköp av utrustning, specificera även vad det är för utrustning.
- **Trycksaker:** Framtagande av trycksaker, filmer m.m.

Vad gäller för återrapportering och återbetalning av medel?

En organisation som har tagit emot bidrag ska senast den 15 mars 2022 lämna en ekonomisk redovisning och en redogörelse för vad medlen har använts till i förhållande till det syfte som anges i 2 § i förordningen. Socialstyrelsen skickar i januari 2022 ett webbaserat återrapporteringsformulär till den kontaktperson organisationen uppgav i samband med ansökan av statsbidrag. Meddela Socialstyrelsen om kontaktuppgifterna ändras under bidragsåret.

Observera att om bidragsmottagaren är en riksorganisation som samordnar insatser till regionala och lokala verksamheter inom organisationen är det den mottagande riksorganisationen som är ansvarig för en samlad återrapportering av medlen till Socialstyrelsen.

Villkoren som rör redovisningen av statsbidraget anges i 14 och 15 §§ förordning (2021:133) om statsbidrag till vissa ideella organisationer med anledning av utbrottet av covid-19. Här framgår bland annat att en revisor ska granska organisationens redovisning (återrapport) av hur statsbidraget använts. Det räcker alltså inte att endast lämna in organisationens revisionsberättelse. Revisorns rapport

över granskningen ska bifogas redovisningen (återrapporteringen). Om det statsbidrag som har tagits emot uppgått till minst *fem prisbasbelopp* enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken, ska granskningen göras av en *auktoriserad eller godkänd revisor*.

En organisation är skyldig att återbetala beviljade medel som helt eller delvis inte utnyttjas under bidragsåret samt om statsbidraget inte har använts enligt Socialstyrelsens beslut eller förordningens villkor. Ett sådant villkor är till exempel att återrapporteringen till Socialstyrelsen sker inom angiven tidsram, det vill säga senast den 15 mars 2022. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.